

CLASS 7 KISWAHILI END TERM 1 2020

Muda: Saa 1 Dak.40

Soma vifungu vifuatavyo. Vina nafasi 1 mpaka 15. Umepewa majibu manne hapo. Chagua jibu lifaalo zaidi kati ya yale uliyopewa.

Kila mtu _____ 1 _____ taifa _____ 2 _____ ana jukumu la kuyahifadhi _____ 3 _____ kwa njia inayofaa. Ukienda mijini na hata _____ 4 _____ utakuta takataka _____ 5 _____ ambazo zinatatiza wakulima. Jambo hili _____ 6 _____ zaraa katika nchi yetu. Vyakula _____ 7 _____ vimekuwa haba. _____ 8 _____ tunafaa kuelewa kuwa si vizuri _____ 9 _____ na baadaye kuanza kujuta.

1. A. katika	B. kwenye	C. kwa	D. ya
2. A. wetu	B. yetu	C. letu	D. chetu
3. A. mazingara	B. mazingira	C. mauko	D. makucha
4. A. nyumbani	B. nyanjani	C. majumbani	D. mashambani
5. A. mingi	B. nyingi	C. mengi	D. jingi
6. A. limelemaza	B. limepongeza	C. limestawisha	D. limeboresha
7. A. nazo	B. nacho	C. navyo	D. nayo
8. A. Sote	B. Wote	C. Nyote	D. Zote
9. A. kujiuma kidole	B. kula mwana	C. kutembea ovyo	D. kujipalia makaa

_____ 10 _____ pake palikuwa pamejaa wanyama _____ 11 _____ aina nyingi. Lilikuwa _____ 12 _____ la kushangaza kuona wanyama _____ 13 _____. Mkulima yule alitimua _____ 14 _____ kwa _____ 15 _____ kushambuliwa na wanyama wale.

10. A. Maskani	B. Shamba	C. Peponi	D. Maskanini
11. A. ya	B. wa	C. za	D. la
12. A. jambo	B. juhudi	C. kitu	D. mambo
13. A. wakismama	B. wakiangalia	C. wakizungumza	D. wakiona
14. A. mimea	B. moyo	C. nyayo	D. mbio
15. A. kutaka	B. kuona	C. kuchelea	D. kujua

Kutoka nambari 16-30, jibu swali kulingana na maagizo.

16. Chagua wingi wa:
Hukuambiwa nakuita jana?
A. Haukuambiwa tunamuita jana.
B. Hamkuambiwa tunakuita jana.
C. Hamkuambiwa tunawaita jana.
D. Hawakuambiwa nawaita jana.

17. Nomino ipi haijaambatanishwa na ngeli sahihi?
A. Nyaraka - I-ZI
B. Kipepeo - A-WA
C. Mbuzi - I-ZI
D. Nywele - U-ZI

18. Chagua kundi lenye vihusishi pekee.
A. Kabla ya, mithili ya, nyuma ya
B. Lo! Kumbé! Salaale!
C. Ingawa, kwani, madhali
D. Ndani ya, mbele ya, chini ya

CAT 003

KISWAHILI DARASA LA SABA

CLASS 7 KISWAHILI END TERM 1 2020

19. Walikula wali kwa mchuzi. Kwa imetumika kuonyesha
A. mahali B. pamoja na
C. kitumizi D. umilikaji
20. Mtu anayewinda wanyama bila ruhusa huitwaje?
A. Jangili B. Gaidi
C. Msasi D. Mhaini
21. Jaza pengo kwa kiunganishi mwafaka. Ningependa kwenda mtoni _____ sina mtungi.
A. ilhali B. maadamu
C. endapo D. ila
22. Kanusha :
Tulipoenda uwanjani tulicheza.
A. Hatukuenda uwanjani wala hatukucheza.
B. Tulipoenda uwanjani hatukucheza.
C. Tulipoenda uwanjani hatujacheza.
D. Tusipoenda uwanjani hatutacheza.
23. Binadamu ni kwa mdomo kama vile shore ni kwa
A. kidona B. kacha
C. meno D. mapezi
24. Chagua kivumishi kilichoundwa kutokana na neno mkali.
A. Kalia B. Ukali
C. Kali D. Makali
25. Mtu ambaye huhamia nchi nyingine na kufanya makao yake huitwa
A. balozi B. mlowezi
C. mkimbizi D. mwenyeji
26. Andika kwa maneno $\frac{3}{8}$
A. Thuluthi nane B. Tatu nane
C. Humusi nane D. Thumni tatu
27. Chagua sentensi iliyotumia hali timilifu.
A. Hujaenda kumwona leo?
B. Angekula angeshiba
C. Unga ulimwagika leo?
D. Pure itapikwa jioni
28. Mwanafunzi yule atajiunga nasi mwakani. Maneno yaliyopigiwa mstari ni
A. nomino, kielezi
B. kivumishi, kitenzi
C. kivumishi, kielezi
D. kiashiria, kivumishi
29. Nyoka ni mnyama mwembamba anayetambaa. Nyoka pia ni
A. kuwa na tabia njema
B. kuteleza penye matope
C. kuwa na upinde
D. chango za tumboni
30. Wimbi, mahindi, mawele na mtama ni
A. mbegu B. mimea
C. vyakula D. nafaka

Soma taarifa ifuatayo kisha ujibu maswali 31-40.

Moto ni mwako wa kitu kinachoungua au joto kali linaloungua. Kuna aina mbili kuu za moto. Moto mkubwa na moto mdogo. Moto una manufaa na pia hasara kwa binadamu. Mtu hutumia moto kupika vyakula vya kila aina, kuchemsha maji, kukaushia nyama na samaki. Aidha adinasi hutumia moto kujikinga na baridi kwa kujipasha joto.

Hata ingawa moto una faida chungu nzima maishani, unaweza kusababisha madhara yanayohatarisha maisha na uharibifu wa mali. Miongoni mwa hasara zinazoletwa na moto ni kama vile: kuteketeza mali, nyumba, watu na mifugo. Wakati wa kiangazi, moto huchoma mbuga za wanyama na misitu. Matokeo ya moto wa aina hii huwa ni kuharibu na kuchafua mazingira, kupoteza rasilmali, kusababisha vifo na majeraha na kuwaacha wanadamu na wanyama bila mastakimu. Tufanye nini ili kupunguza hatari za moto?

Ili kuyaepuka madhara na hatari za moto, yafaa kuitumia moto kwa uangalifu. Mabaki ya sigara na kinga za moto zisitupwe shaghalabaghala. Wapishi wanatahadharishwa kutumia meko ya stima, ya gesi na ya mafuta, kuni na makaa kwa makini. Chakula kinapokaangwa kisiachwe mekoni kwa muda mrefu kwani mafuta yanaweza kushika moto upesi. Katika ofisi na viwanda nyaya za umeme zenye hitilafu sharti zirekebishwe mara moja. Zisiporekebishwa zinaweza kusababisha mikasa ya moto hasa kwenye

CLASS 7 KISWAHILI END TERM 1 2020

maskani za mabanda zenye msongamano, zilizojengwa kwa mbao, makatoni na sandarusi.

Athari mbaya za moto zimesheheni kote. Nani asiyelengwalengwa na machozi akumbukapo yaliyotokea Bombolulu Pwani, Kyanguli kaunti ya Machakos, Ubalazi wa Marekani jijini Nairobi na Twin Towers Marekani? Mabweni katika shule nyingi pia yamewahi kuteketezwa na moto na kusababisha hasara ya mamilioni ya pesa.

Wananchi wanashauriwa kutumia moto kwa uangalifu, kupiga unyende wakati kuna moto mkali, kufungua njia za kukimbiia ili kuokoa maisha, kutumia vifaa vya kuzima moto, kuwaita wazimamoto iwapo ni mkubwa na kuwajulisha polisi. Pia wanafaa kuwapeleka wahasiriwa katika hospitali au zahanati iliyo karibu ili kutibiwa. Yafaa kutumia vifaa mwafaka kwa kuzima kila aina ya moto na kuzuia moto usisambae.

Tunatoa wito kwa serikali kuwaelimisha watu kuhusu moto kama vile, kutumia kwa makini na kuuzima kwa tahadhari iwapo utatokea.

31. Kulingana na aya ya kwanza ni kweli kusema kuwa A. moto huzuia hasara nyingi. B. moto huwa na hasara nyingi zaidi. C. moto una manufaa kwa binadamu. D. moto si joto kali linalochoma.	36. Ili tusipate maafa ya moto, ni sharti A. tutumie moto kwa uangalifu. B. tupike kwa kuni si kwa gesi. C. tujifunze kutumia majiko yote. D. tuwe waangalifu na tuepuke moto.
32. Ni aina gani ya moto ambayo inaweza kuwa hatari? A. Moto wa kadiri. B. Moto mdogo. C. Moto wa wastani. D. Moto mkubwa.	37. Ni kikundi kipi cha binadamu kinaweza kutuletea hasara ya moto kulingana na kifungu hiki? A. Wanaozima moto. B. Wafanyakazi. C. Magaidi na waasi. D. Wanaovuta sigara.
33. Neno lenye maana sawa na mastakimu ni A. mahali B. makazi C. jiji D. nyumba	38. Ofisini tunafaa kufanya nini? A. Mitambo irekebishwe vyema. B. Kasoro zirekebishwe mara moja. C. Nyaya za umeme zitolewe. D. Kujengwa kwa mawe si mbao.
34. Ipi si hasara inayoletwa na moto? A. Kuunguza takataka. B. Kuteketeza wanyama. C. Kuharibu msitu. D. Kuharibu mali.	39. Ni tamathali gani imetumiwa katika aya ya nne? A. Istiara B. Chuku C. Tashbihi B. Balagha
35. Kulingana na kifungu hiki ni wazi kusema kuwa A. watu wengi hawategemei moto. B. mbuga za wanyama zina moto. C. moto una hasara na faida. D. watu hutumia moto vibaya.	40. Kichwa mwafaka cha kifungu hiki ni A. Faida na hasara za moto. B. Moto nyumbani kwetu. C. Mwako na kuunguza. D. Matumizi ya moto.

Soma taarifa ifuatayo kisha ujibu maswali 41-50.

Roda na Amina walikuwa marafiki waliopendana kama chanda na pete tangu utotoni mwao. Walikuwa wametoka katika familia mbili tofauti na zilizokuwa jirani. Kutokana na malezi mema waliyopewa na wazazi wao, waliinukia kuwa wana wenye adabu na heshima zisizo na kifani. Hakika, wahenga hawakuuza upepo duniani waliposema kuwa mtoto umleavyo ndivyo akuavyo na samaki mkunje angali mbichi. Mamaye Roda akawa ni mwanga kwa bintiye ambaye alilelewa na akaleleka.

CAT 003

3

KISWAHILI DARASA LA SABA

CLASS 7 KISWAHILI END TERM 1 2020

Watoto hawa walisomea shule moja. Wote waliingia darasa jipya pamoja kila mwaka. Wakawa kama zinduna kwa sababu ya bidii zao za nyuki. Washindani wao daima hawakupewa nafasi. Walijipata kila wakati wakiwaangalia visogo. Nao walimu hawakuchelea kuwaomba dua na kuwapa heri na fanaka masomoni mwao.

Siku moja Roda **alikata shauri** kwenda kumtembelea rafiki yake. Alipofika alipiga hodi kwa heshima na kuruhusiwa kuingia. Hakupenda kuingiingia nyumba za watu ovyoovyo kama walivyofanya watu wengine. Amina na wenzake walikuwa wakila staftahi Roda alipofika. Baada ya makaribisho ya ajabu, alikaribishwa mezani. Kwa mara ya kwanza alikataa na kusema, "Starehe nimeshiba." Rafiki yake wa dhati alisisitiza kuwa lazima angekula. Hatimaye alikubali ili asimudhi rafikiye na mwenyejiwe. Aliamua kuonja tu. Baada ya kula kwa muda mfupi, alinawa mikono na kushukuru sana. Amina na wenzake pia walishiba na kuvihifadhi vyakula vilivyobaki, huenda waliwaachia wazazi ambao walikuwa wameondoka. Walikuwa wamefunzwa kutoharibu vyakula au mali.

Walianza kupiga gumzo kwa muda kisha Roda akaomba mwenyeji wake kuondoka. Amina hakumpinga. Waliinuka na wakamsindikiza hadi langoni. Roda alifurahi sana na kuwaalika wenyeji wake kuja kwao wakati wowote.

41. Marafiki waliotajwa walianza lini urafiki wao ? A. Wakiwa shuleni. B. Wakiwa darasani. C. Wakiwa wachanga. D. Wakiwa nyumbani. 42. Uadilifu wa marafiki hawa ulitokana na nini kulingana na kifungu hiki ? A. Malezi mema ya wazazi wao. B. Masomo mazuri kule shuleni. C. Urafiki wenye manufaa na malezi. D. Kulelewa vyema na ujirani mbaya. 43. Marafiki hawa waliwashinda wengine kwa sababu gani ? A. Walisomea darasa zuri. B. Walifunzwa vyema na walimu. C. Wote walikuwa werevu kidogo. D. Walijua maana ya ushirikiano. 44. Walimu waliwaomba marafiki hawa heri njema kwa kuwa A. waliwapenda kwa heshima yao. B. walikuwa wanafunzi wenye bidii. C. walikuwa na wazazi wajuzi. D. waliwafunza wanafunzi wengine. 45. Msemo alikata shauri una maana gani ? A. Kumkatiza mtu jambo. B. Kumkaripia mtu kwa maneno. C. Kuamua kutofanya kitu. D. Kuamua kufanya jambo.	46. Ni jambo lipi linaonyesha kuwa familia ya akina Amina ilikuwa karimu ? A. Kubakiza chakula chao. B. Kumpa Roda staftahi. C. Kumsindikiza Roda hadi langoni. D. Kula kiamshakinywa pamoja. 47. Roda aliitikia kula kisebeho kwa sababu gani ? A. Alitaka kurudi nyumbani haraka. B. Alipenda sana kula staftahi. C. Rafikiye alikuwa lazima ampe. D. Hakupenda kumkasirisha rafikiye. 48. Kulingana na kifungu hiki ni kweli kusema kuwa A. Amina alikuwa na ndugu wengi. B. Wazazi wa Roda hawakuwa nyumbani. C. Mahasimu hawa walipenda kushirikiana. D. Watoto hawa walikula bila kusaza chochote. 49. Ni funzo lipi ambalo watoto hawa walifunzwa kuhusu maisha ? A. Kula chakula kingi. B. Kuishi kwa imani. C. Kutofuja mali. D. Kuwa wenye uchoyo. 50. Kulingana na aya ya mwisho, ni ukweli kusema kuwa A. Roda alikuwa mtu karimu sana. B. marafiki hawa walipenda kuwa na utani. C. Amina alimsindikiza rafikiye hadi langoni. D. marafiki hawa walikula chakula cha adhuhuri.

CAT 003

4

KISWAHILI DARASA LA SABA